

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Contactgegevens van de school

Samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband PO Zaanstreek
Naam schoolbestuur	Agora
Naam school	De Hoeksteen
Straat	Braillestraat 2
Postcode en Plaats	1561 JP
Gemeente	Krommenie
Telefoon	075 2010124
Website	www.de-hoeksteen.nl
Mailadres	info@de-hoeksteen.nl
Directie	Kees van Diest
Looptijd SOP	2020-2022
Bijstelling	

Visie

De Hoeksteen...passend voor iedereen; elk talent telt!

“Waar je mag groeien in een veilige omgeving”

Missie

De drie heipalen waarop de school gebouwd is, vormen de missie van de Hoeksteen:

- **Welbevinden en sociaal-emotionele ontwikkeling**
- **Opbrengstgericht werken**
- **Passend en breed aanbod**

De Hoeksteen staat voor een goed schoolklimaat, ruimte voor eigenheid, ieder kind is uniek en het ontwikkelen van zelfstandigheid, zelfredzaamheid en eigenaarschap.

Schoolondersteuningsprofiel

Ken de populatie

Bij de Hoeksteen is er een verandering gaande binnen onze populatie. Deze verandering zien we vooral op het gebied van gedrag, concentratie en werkhouding. Eerder waren we een school met een sterke ouderpopulatie, weinig sociale problematiek, financieel sterk. De meeste kinderen waren van huis uit opgevoed om respectvol om te gaan met andere personen en eigendommen. Het lijkt ook een landelijk beeld dat de normen en waarden onder druk liggen. De Hoeksteen ervaart dit ook steeds meer. Vanuit de rapportage van het NRO (2019) wordt de verandering in populatie onderbouwd: meer gezinnen met een migratieachtergrond, meer gezinnen met een laag inkomen en meer eenoudergezinnen (inmiddels boven het landelijk gemiddelde). Ook in het bestand Hoeksteen leerling populatie totaal is zichtbaar dat de complexiteit toeneemt qua problematiek. Op het gebied van gediagnosticeerde stoornissen zijn het vooral kinderen met AD(H)D of kinderen met problemen binnen het autistisch spectrum. Op de Hoeksteen is de instroom van kleuters groot. Bij deze groep kinderen is zichtbaar dat zij minder zelfredzaam zijn en dat de sociale vaardigheden niet als vanzelf zijn ontwikkeld.

Verder zien wij dat de basisgroep (III) van een groep kleiner wordt in iedere klas en de verdiepte groep (I, II) en de intensieve groep (IV,V) juist groter worden. De onderwijsbehoeften verschillen dan ook sterk per groep. Vanuit de schoolweging en het spreidingsgetal behorende bij de Hoeksteen, wordt deze driedeling ook bevestigd.

Op de Hoeksteen signaleren we onder andere de volgende zaken: ongewenst en niet sociaal gedrag, onrust, concentratieproblemen, thuisproblematiek (inzet SMW), lage verwachtingen van ouder(s)/verzorger(s), afnemende ouderbetrokkenheid/participatie, te laat komen/niet opdagen bij oudergesprekken en een flinke toename van het aantal samengestelde gezinnen.

De Zaanse wijkfoto's vergelijkend zien wij een zorgwekkende ontwikkeling bij het aantal jongeren dat in contact komt met Jeugdteam, politie en SWT. Onze leerlingen krijgen daar na schooltijd ook mee te maken en nemen zo bepaalde problematiek mee de school in waar wij onvoldoende bekend mee zijn. Na de Coronaperiode zal de ontwikkeling van veel kinderen anders verlopen zijn. De reeds zichtbare verschillen zullen bij terugkomst naar verwachting alleen maar groter zijn.

Wat vraagt de populatie?

De populatie vraagt om meer sturing/inzet/tijd voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. De leerlingen hebben duidelijke regels, structuur en grenzen nodig en besef en kennis van de op de Hoeksteen geldende normen en waarden binnen en buiten de schoolmuren om beter tot ontwikkeling, tot leren te kunnen komen, passend bij de doelgroep en verwachtingen vanuit hoge ambities.

De kinderen uit de onderbouw hebben extra begeleiding en ondersteuning nodig bij het spel (spelend leren) in een rijke en uitdagende leeromgeving. Dit hebben zij nodig om de sociale vaardigheden te ontwikkelen, maar ook het reken- en taalniveau. Er moet meer zicht zijn op welke kinderen vanuit het Peuterspelen komen met een VVE-indicatie zodat hier direct op kan worden ingezet. De doorgaande

lijn tussen PSZ en onderbouw zal versterkt moeten gaan worden. Hierbij kan gedacht worden aan het meer koppelen van thema's en het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten. Het toevoegen van het spelend leren aan leerjaar 3 zal bijdragen aan een soepelere overgang van groep 2 naar 3. De taal- en rekendoelen zullen geïntegreerd worden in de spelactiviteiten en de leeromgeving. De specialisten Jonge Kind moeten ruimte krijgen om hun expertise meer in te zetten. Deze werkwijze zal beschreven moeten gaan worden (beleid).

Flexibel organiseren: Door de inzet van extra OOP/externe specialisten/leerkrachten en vrijwilligers kan er door de hele school anders georganiseerd worden. Leerlingen krijgen individueel of in groepjes onderwijs op maat binnen of buiten de groep, aangepast aan de onderwijsbehoeften. Onze leerlingen in leerjaren 7 en 8 functioneren bijvoorbeeld tussen E3 en HAVO2-niveau op het gebied van rekenen/wiskunde. Dit flexibel organiseren is nodig omdat de driedeling die zichtbaar is op de Hoeksteen meer vraagt dan het standaard aanbod beschreven in de basisondersteuning. De kinderen in de verdiepte groep vragen om een verkorte instructie, meer uitdaging en meer verdieping. Daarnaast is de grote intensieve groep kinderen, een groep die vraagt om meer instructie, verlengde instructie en begeleide verwerking met meer oefenstof.

Intensieve samenwerking externen: De Hoeksteen werkt nauw samen met SMW, jeugdverpleegkundige en medewerkers vanuit ASPO om de ontwikkeling van de leerlingen zo goed mogelijk te laten verlopen. Daarnaast werken we o.a. samen met het Jeugdteam, Tinteltuin/Peutertuin, GGD, ambulante begeleiders Kentalis, sociaal wijkteam, de Bieb en medewerkers van JOGG. Per casus/ontwikkeling moet er gekeken worden wie of welke instantie er nodig zijn om te ondersteunen en samen te werken. De samenwerking met ouders wordt volgens het HGW-model ingezet en elke stap die gezet wordt, doet school samen met ouders in samenwerking met JT, jeugdverpleegkundige, of andere instantie. Het is van belang dat school zich houdt bij onderwijs, de instanties bij zorg en samen met ouders staan voor de meest optimale ontwikkeling van het kind.

Wat heeft de school in huis om die vraag te beantwoorden?

Er wordt binnen de Hoeksteen gewerkt met extra uren IB om onder andere het onderwijskundig leiderschap goed neer te zetten. De samenwerking binnen de tandem, tussen IB en directeur, verloopt goed. Schooljaar 2019-2020 is er Rots en Water-specialist ingezet. Voor de groepen 4 en 6 hebben we naast onze methode PAD (preventieve alternatieve denk strategieën) trainingen van Rots en Water standaard in het aanbod. Daarnaast hebben een externe ingehuurd om Rots en Waterlessen te geven aan de groepen 1/2. Ook is zij als gedragsspecialist aanwezig in de groepen om de leerkracht en de kinderen te ondersteunen en te werken aan doelen die zowel in PAD als bij Rots en Water aan bod komen.

Er is een gedragsspecialist in dienst (middenbouw), een leerkracht doet de IB-opleiding en een leerkracht heeft de opleiding net afgerond. Een gedragsspecialist is ingehuurd voor één dag gedurende het schooljaar 2019-2020. De leerlingen van groep 1/2 en 3 krijgen ieder jaar een aantal judolessen om de doelen te bereiken van de sociaal emotionele ontwikkeling. Verder is er teamscholing op verschillende gebieden geweest zoals communicatie en gesprekstechnieken, compacten en verrijken door externen en intern door de werkgroepen. Leerkrachten van de groepen 1/2, de directeur en de onderwijskundig leider zijn geschoold in Kijk (beredeneerd aanbod) om goed te signaleren en het aanbod via de thema's zo passend mogelijk te aan te bieden passend bij de onderwijsbehoeften. Er zijn twee specialisten Jonge Kind werkzaam in de kleuterbouw.

Om alle kinderen onderwijs op maat te bieden, moet er gewerkt gaan worden met meer inzet van OOP binnen en buiten de groepen. De populatie na de Coronaperiode zal nog meer vragen om passend aanbod voor zowel de cognitieve doelen als de doelen voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. De Hoeksteen werkt met extra uren IB om dit te kunnen bewerkstelligen en zicht te houden op ontwikkeling.

Bij de Hoeksteen zijn OOP-ers in dienst en leerkrachten om het flexibel organiseren mogelijk te maken en zo tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de kinderen die ontstaan is door de specifieke driedeling (ook na de Coronaperiode). Kinderen krijgen passend onderwijs binnen of buiten de groep in groepjes of op individueel niveau. Binnen de Hoeksteen is er een plusklas voor de leerlingen van de midden- en bovenbouw. De leerlingen van de kleuterbouw en de onderbouw krijgen buiten de groep instructie voor Levelspeel en Levelwerk. OOP-ers en vrijwilligers zorgen ervoor dat er in de onderbouw gewerkt kan worden met het leesprogramma Bouw van Lexima. In de bovenbouw zijn er vrijwilligers die kinderen verder laten werken aan hun talent/Bildung (vorig schooljaar Spaans, nu kunst, kaarsen maken). De OOP-ers worden ook ingezet om in gesprek te gaan met kinderen met bepaalde problematiek, waardoor deze kinderen even uit de groepssetting zijn en wat lucht ervaren, en tot rust komen. Dit geldt ook voor de groep waar deze kinderen uitgehaald worden. Dit zijn veelal kinderen met een gedragsproblematiek of kinderen uit kwetsbare gezinnen waarbij frustratie nogal op kunnen lopen.

Wat heeft de school (nog) niet in huis om die vraag te beantwoorden en waar haal je het vandaan?

Voor ernstige gedragsproblematiek is de Hoeksteen nu nog handelingsverlegen. We organiseren teamscholing, Taskforce veiligheid (Kees van Overveld), zetten specialisten vanuit ASPO in en vragen zo nodig TEMA aan. We werken nauw samen met het SWV. In het nieuwe schoolgebouw willen we de samenwerking met externen uitbreiden. Door ergotherapie/fysiotherapie/logopedie in pandig een plek te bieden om leerlingen onder schooltijd ook op dit gebied passend aanbod te geven. De Hoeksteen heeft een gedragspecialist (MB) in huis. Zij moet ruimte gaan krijgen om haar expertise toe te passen in de school. Door de relatie die de gedragspecialist al heeft met kinderen, zullen de opbrengsten naar verwachting sneller te ervaren zijn.

Door meer zicht te krijgen op de individuele ontwikkeling bij iedere leerkracht en daarbij aan te sluiten met professionalisering (teamfoto), zal de expertise en deskundigheid binnen het team worden vergroot. Het aanbod passend bij de zichtbare driedeling zal effectief ingezet worden met verschillende coöperatieve werkvormen. Dit zal het komende tijd verder uitgewerkt moeten worden.

De veranderende populatie en de groei naar 240 kleuters en 80 leerlingen in leerjaar 3, geven de kans om het onderwijs anders en passender te organiseren. Ook het nieuwe schoolgebouw met de nieuwe inrichting biedt hier kansen toe. Het team wordt hierin meegenomen, maar heeft meer tijd nodig en meer informatie om dit goed in de vingers te krijgen. We onderzoeken welke kenmerken van de interactie tussen begeleiders en peuters en leerkrachten en kleuters bruikbaar zijn voor deze professionals om o.a. de geïntegreerde taal- en wiskundedoelen bij jonge kinderen in de context van spel te stimuleren.

De stip aan de horizon moet worden gezet zodat het proces duidelijk wordt. De directeur zal samen met IB en een specialist Jonge kind een vervolgstap zetten met Kijk Monitor. Dit biedt ons de kans om het aanbod voor jonge kinderen te evalueren en inzicht te krijgen (verschillen in ontwikkeling per groep, ontwikkelingen per domein te zien, trends te signaleren) en te gebruiken als reflectie binnen het groeiende team van de Hoeksteen. Het beleid voor het Jonge Kind moet herschreven gaan worden

waarin de omgang met complex gedrag een plek krijgt. Het team zal geschoold worden in het spelen en werken in uitdagende hoeken. De samenwerking met Peuterspelen en Peuter IB-er zal meer tot stand moeten komen. Ook zal de school zich meer als IKC moeten gaan profileren en als zodanig gaan werken.

Op de Hoeksteen vindt het flexibel organiseren al plaats, maar we zijn daarmee nog in ontwikkeling. Het werken met referentieniveaus, horizontaal programmeren en aanbieden van preventieve en remediërende methodieken zijn daarbij aspecten die verder uitgewerkt gaan worden. Zeker nu de verschillen na de Coronaperiode mogelijk nog groter zullen zijn.

Daarnaast is het op de juiste manier benaderen van- en omgaan met jongens in de diverse groepen een punt van aandacht. In 'Sekseverschillen in onderwijs, zorg en opvang' wordt vermeld dat jongens een andere benadering nodig hebben. Hier moet het team verder in geschoold gaan worden. De eerste stappen zijn gezet met behulp van de werkgroep SOEMO/gedragsspecialisten Hoeksteen en Made by Motion. Scholing van Kees van Overveld (SEL) zal een vervolgstap zijn. Bewegend leren zal naast het onderzoekend leren een grotere plek in moeten gaan innemen binnen het onderwijs om tegemoet te gaan komen aan de onderwijsbehoeften.

De Hoeksteen wil graag het passend en brede aanbod uitbreiden: Klusklas, Pop-up klas Wetenschap en Techniek, Bewegend leren uitbreiden en implementeren, burgerschapsactiviteiten uitbreiden, volgens het Agorabildungmodel. Verschillende leerkrachten volgen scholing om deze ontwikkelingen te gaan vormgeven onder leiding van directie en IB. Verder willen we het van en met elkaar leren meer ruimte geven binnen de Hoeksteen en de talenten van alle medewerkers meer benutten. Iedereen voelt zich vanuit de eigen rol en functie medeverantwoordelijk voor het geheel en toont persoonlijk leiderschap. Hierin moeten stappen gezet gaan worden, zodat zowel de medewerkers en de leerlingen hiervan kunnen gaan profiteren. De leerlijn digitale geletterdheid, Wetenschap en Techniek en Cultuur wordt op papier gezet.

Bijlagen SOP *alleen voor gebruik binnen Agora*:

- <http://www.swvpozaanstreek.nl/diensten/voor-professionals/basisondersteuning>
- Exelbestand Hoeksteen leerling populatie totaal
- Sekseverschillen in onderwijs, zorg en opvang
- NRO
- Wijkfoto Krommenie en <https://zaanstad.inciijfers.nl/dashboard/wijkfoto/>
- Schoolplan/jaarplan/koersplan de Hoeksteen
- Financiën (verantwoording van de passend onderwijsbudgetten; per jaar aanpassen. Datgene wat beschreven wordt in het SOP moet terug te vinden zijn in het overzicht van financiën)